

Warszawa, 20.03.2022

Szanowny Panie Ministrze,

w imieniu unijnego biura międzynarodowej organizacji pozarządowej Compassion in World Farming chcielibyśmy wyrazić nasze głębokie zaniepokojenie planowymi działaniami zmierzającymi do osłabienia ambicji strategii „Od pola do stołu” i strategii bioróżnorodności w imię bezpieczeństwa żywnościowego. W związku z wojną na Ukrainie podmioty reprezentujące partykularne interesy proponują poświęcenie 10% gruntów rolnych, które miały być przeznaczone na cele związane z bioróżnorodnością, rezygnację z celu objęcia 25% gruntów rolnych uprawami ekologicznymi, a także z przepisów dotyczących pestycydów. Inne ważne cele, takie jak poprawa dobrostanu zwierząt czy zwalczanie oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, są obecnie zagrożone zepchnięciem na margines.

Uzasadnieniem tych działań są fałszywe twierdzenia dotyczące zakłóceń w imporcie z Ukrainy surowców do produkcji rolnej takich jak pasze, nawozy i gaz. Narracja o bezpieczeństwie żywnościowym jest wykorzystywana przez podmioty reprezentujące interesy gospodarcze jako środek do czerpania korzyści z kryzysu i kontynuowania dotychczasowego modelu działania. Dwie trzecie zbóż w UE jest przeznaczanych na paszę dla zwierząt hodowlanych, a zaledwie jedna piąta jest wykorzystywana do spożycia przez ludzi. Co więcej, UE eksportuje więcej żywności niż importuje; w przypadku zbóż wartość importu stanowi tylko połowę wartości eksportu. Prawie jedna czwarta eksportu rolnego to produkty pochodzenia zwierzęcego, co oznacza, że wiele zwierząt jest utrzymywanych i tuczonych z przeznaczeniem na rynki międzynarodowe, a nie do konsumpcji na rynku wewnętrznym. Nie można tego uznać za kryzys bezpieczeństwa żywnościowego, ale za kryzys paszowy. Wojna powoduje zakłócenia w produkcji mięsa i nabiału w UE, co tylko wskazuje na nieefektywność i niewłaściwe wykorzystanie cennych zasobów, wynikające z naszego dużego uzależnienia od produktów pochodzenia zwierzęcego.

Intensywna produkcja zwierzęca nie jest przyszłościowym rozwiązaniem, ponieważ wymaga zbyt wielu zasobów i stanowi ogromne obciążenie dla środowiska. W skali globalnej produkcja zwierzęca zajmuje aż 83% gruntów rolnych, ale dostarcza zaledwie 18% kalorii. W obliczu nadciągających zmian klimatu wywierających dodatkową presję na produkcję rolną, nie możemy sobie pozwolić na wycofanie się z ekologicznych zobowiązań. Wręcz przeciwnie, musimy przyspieszyć realizację polityk w ramach Zielonego Ładu i przejść na bardziej zrównoważony i zdrowy system żywnościowy bazujący na diecie bogatej w rośliny, zamiast na diecie opartej na produktach pochodzenia zwierzęcego, zgodnie ze strategią "od pola do stołu". Konieczne jest znaczne ograniczenie liczby zwierząt hodowlanych, aby dostosować system żywnościowy do ograniczeń naszej planety, oraz zapewnienie zwierzętom hodowlanym znacznie lepszych warunków życia zabezpieczających ich dobrostan. Każde inne rozwiązanie stanowi zagrożenie dla zdrowia publicznego, środowiska i różnorodności biologicznej.

Jak wskazano w niedawnym [oświadczeniu](#) Instytutu Poczdamskiego, podpisanym przez ponad 300 naukowców, musimy przyspieszyć przejście na dietę mniej zależną od produktów pochodzenia zwierzęcego, zwiększyć produkcję roślin strączkowych i wzmocnić strategię „Od pola do stołu”, jak również ograniczyć marnotrawstwo żywności. W przeciwnym razie wkrótce doświadczymy prawdziwego kryzysu bezpieczeństwa żywnościowego. Strategia „Od pola do stołu” nie jest przeszkodą, ale kluczem do stworzenia odpornego na kryzysy i wytrzymałego systemu żywnościowego. Mówiąc słowami wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej Fransa Timmermansa, musimy zrozumieć, że jest ona „elementem rozwiązania, a nie elementem problemu”.

Wzywamy zatem do spojrzenia na kryzys wywołany wojną z perspektywy przyszłości i apelujemy o wsparcie strategii „Od pola do stołu” i jej celów, odrzucając wszelkie próby ograniczenia jej ambicji.

Musimy przyjąć długoterminowe rozwiązania, które pozwolą zbudować odporny i zrównoważony system żywnościowy na przyszłość.

Z poważaniem,

Małgorzata Szadkowska
Compassion Polska